

En liten fortelling om vind og skiftende strømmer

Av Rolf Seljelid

Når en landkrabbe som meg kommer ut Kvalsundet vestover i en 16-fots trebåt med seil, så kan han tydelig kjenne tre slags bevegelser i sjøen.

- Øverst vindbåra, skiftende og kvikk, men ikke til å undervurdere. Hvis du ikke passer på, kan du bli blåst vest av Gåsvær og må bruke resten av dagen på å ro hjem.
- Dernest er det understrømmene, mest flo og fjære, seks timer hit, seks timer dit.
- Og i dypet tung havdønning.

Sånn er det også i politikken.

På overflaten hersker de vekslende vinder, en rask liten idé over et lunsjbord, intervju med en amerikansk politiker, et 'signal' fra EU, et magisk ord uten at noen egentlig vet hvor det kommer fra, et uttrykk som flere og flere bruker.

Så er det understrømmene av politiske vekslinger, fire år til venstre, fire år til høyre.

Og i dypet tung dønning av sentralisering, med små bakevjer av distriktpolitikk.

Hvis vind og strøm og dønning en stund drar i samme retning, kan man bli blåst vestover all fornuft, slik at de det gjelder må bruke år, av og til generasjoner for å komme tilbake til et gjenkjennelig sted.

Noen få er utrolig dyktige til å manøvrere under slike forhold. Seiler når det er god vind, ligge og bakker når det passer, eller kaster ut i stormen et drivanker av moteriktig svada.

Det som trengs er et godt kompass, et så brukbart draft som det er mulig å skaffe, helst en liten påhenger, og en fast overbevisning om hvor en skal. Ellers er det kastevinden og grunnbrottene som venter.

Kilde: Tidsskriftet Ottar, 270/2008

Rolf Seljelid (1934.2023) var professor emeritus i patologi ved Universitetet i Tromsø.